

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al asociației institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacțiunea și administrațiunea: Sibiu, Strada Bayer Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500.—; pentru particulari Lei 400.—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300.—. În străinătate Lei 800.—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare □ cm. Lei 6.—

Director: **Constantin Popp.**

Redactor: **Dr. Mihai Veliciu.**

Sumarul:

O constatare necesară. — Cursuri serale pentru țărani. — Reglementarea comerțului de bancă. — Problema argintului. — Concentrațiuni bancare. — Despre venit în general. — *Cronica*: Retragera din circulație a monedelor de 5 și 20 Lei. Intervenția statului în raporturile dintre debitori și creditori. Noul cod de comerț. Conferința statelor agrare la București. Adoptarea etalonului aur în Elveția. — Cursul Valorilor la București.

O constatare necesară.

Într'un articol intitulat „Băncile românești”, publicat în „Solia Dreptății” din Orăștie dl Eugen Munteanu a atacat nu de mult o chestiune, ce merită toată atențiunea cercurilor conducătoare a popoului nostru.

Este chestiunea multor milioane cu cari, poporul nostru, și anume, nu numai cel dela țară, ei, cu totul de neînțeles, prea adeseori și o seamă din intelectualii noștri alimentează băncile neromânești, cu economiile lor bănești, în formă de depuneri spre fructificare.

În adevăr, cercetând bilanțurile băncilor minoritare din Ardeal, cu sedii în finuturi curat sau în preponderanță românești, trebuie să frapeze, nu odată, impozanta sumă a capitalurilor străine, ce ele administrează, ca depuneri spre fructificare.

Și există indicii suficiente, că aceste capitaluri străine, sunt pentru acele bănci, de fapt, în marea lor majoritate, de proveniență „străină”, adică nu dela conaționalii lor proprii, ci dela majoritatea populațiunii acestei provincii și țării, dela Românii din patrie și dela cei emigrați, în America.

Este doar știut, că comerțul mare și mic și industria mare și mică, din acest colț de țară, îl dețin încă minoritarii noștri. Aceștia au investite în întreprinderile lor de tot felul, mărite mult în România mare, enorme capitaluri proprii, naționale, fruct a mucei și hărniciei lor din trecutul favorabil pentru ei sub toate raporturile, uneori până la privilegiu.

Comercianții, fabricanții, industriașii și diferiții întreprinsători minoritari, cari prin natura îndeletnicirilor lor, au nevoie de capitaluri de rulment, uneori importante, evident, că nu se găsesse decât în cazuri rare, între depunătorii mari și permanenți a băncilor.

Cum este știut, că nici intelectualii minoritari și nici pătura fărănească minoritară nu este atât de puternică în capitaluri economisite, încât să poată alimenta, durabil, băncile minoritare, urmează în mod logic, că importante sume de depuneri, de multe sute de milioane, aglomerate stabil la băncile minoritare ardeleni, își au sursa, în altă parte. Unde? În masa populațiunii majoritare, adică la noi Românii. Și aceasta nu este o apariție post-belică, a ultimilor 10 ani, ci datează, am putea zice, dela înființarea acelor bănci.

Fixăm această stare de fapt, fără nici un gând agresiv față de băncile minoritare dela noi, între cari sunt unele fără îndoială demne de absolută încredere, cu conducere solidă și prevăzătoare.

Voim numai ca să fie, și între anumite împrejurări, să nu se uite de cei pe cari îi privește, că la realizarea importantelor beneficii anuale ale băncilor minoritare, izvor de bunăstare pentru

minorităţi, îşi dau concursul şi însemnate, chiar foarte însemnate capitaluri româneşti.

Ştim că banul n'are miros, nici naţionalitate. Se plasează acolo, unde găseşte rentabilitate cât mai bună şi siguranţă cât mai mare.

Dar ştim, de altă parte, şi aceea, că nici un popor pe lumea aceasta, cu conştiinţa trează şi cu simţ de demnitate nu-şi dă economiile sale pe mâinile acelora, la cari, ca individ ori ca colectivitate, nu întimpină decât ostilitate, faşişă sau ascunsă. A da contrarului ori duşmanului tău şi al instituţiunilor tale private şi de stat, mijloacele de bunăstare şi de întărire în detrimentul tău propriu, ca apoi să te poată combate mai eficace, în ajungerea scopurilor sale, este deadreptul un act de inconştiinţă.

Fixăm aici acest adevăr elementar, fiindcă prea adeseori atitudinea, ce o manifestează minoritarii noştri, faţă de noi Românii şi de tânărul nostru stat, înghebat cu atâtea sacrificii, lasă de dorit în multe privinţe.

O modificare a mentalităţii şi a atitudinii actuale a minoritarilor spre una cu mai multă înţelegere a situaţiei de fapt şi de drept existente şi o adaptare la acestea se impune — dacă este să se evite o reacţiune.

Cursuri serale pentru ţărani.

Am intrat în sezonul de toamnă şi în curând intrăm în cel de iarnă, când poporul nostru ţăran este mai puţin ocupat cu lucrările gospodăriei sale. Sunt lunile de odihnă şi de cele mai multe ori perioada de lenevire a populaţiunii rurale. Şi această perioadă se poate spune, că durează aproape 6 luni de zile. Câte lucruri bune şi folositoare nu s'ar putea săvârşi în interesul populaţiunii dela sate, în vremea aceasta — dacă am avea organizaţia, care ne lipseşte, şi, la sate, conducători cu adevărată râvnă pentru ridicarea satelor, la o treaptă culturală mai înaltă. Mijloace sunt mai multe, unele destul de simple, uşor realizabile, fără vreo împovărare deosebită a conducătorilor fireşti a satelor noastre.

Ne gândim la organizarea de cursuri serale la sate, în lungile seri de toamnă şi de iarnă, sau în zilele de sărbătoare destul de numeroase la noi, şi, prea adeseori, rău întrebuinţate.

S'au înfiinţat, în ultimii zece ani şi la noi, în numeroase comune rurale, așa numitele case culturale: pentru întruniri, conferinţe, reprezentaţii teatrale etc. Şi avem la sate şcoalele noastre. Ce folositoare ar fi organizarea de cursuri serale sistematice mai ales de domeniul economic, ce prezintă interes deosebit pentru poporul ţăran: agricultură, creşterea vitelor, pasărilor şi alte îndeletniciri în legătură cu munca ţăranului!

În ţările din Apus, înaintate pe toate terenele, astfel de cursuri sunt de mult introduse şi au dat în Germania, Austria, etc., cele mai bune rezultate, contribuind în măsură însemnată la ridicarea culturală, dar şi materială a poporului ţăran.

Compatrioţii noştri Saşi încă au introdus, deja de mult, în numeroase comune rurale ale lor, astfel de cursuri. Consistorul bisericii evang. săseşti a obligat preoşimea rurală, încă acum zece ani, să organizeze cursuri serale pentru ţărănimă. Mai de curând sunt obligaţi să-şi dea concursul în direcţia aceasta, la cultivarea ţărănimii, şi învăţătorii.

Şi rezultatele bune ale acestei acţiuni se văd şi nu ar lipsi nici la noi.

Calculând numai două cursuri pe săptămână, de nu mai mult decât 2 ore pe seară, se pot obţine în decurs de 5 luni (20 de săptămâni) 40 de cursuri serale.

Ce de cunoştinţe folositoare îşi poate însuşi ţăranul cu ocazia astorfel de cursuri, mai ales dacă ele sunt organizate după un plan binechibzuit şi propriu a deştepta interesul auditorului!

Cine să organizeze aceste cursuri serale? Desigur că, în prima linie, intelectualii satelor noastre, conducătorii fireşti ai poporului, preoştii şi învăţătorii, la cari se vor alătura şi ceilalţi intelectuali, şi, în timpul vacanţelor şi studenţii universitari.

Pentru aceştia din urmă, ar fi o activitate mult mai demnă şi pentru popor o şcoală mult mai folositoare, decât nenorocitele organizări de cete de voinici, sămănătoare de vrajbă şi de desordine, pornite în trecutul apropiat, din meschine interese politice.

Iată un teren de muncă comună şi folositoare, pe care se pot întâlni şi ar trebui să se întâlnească şi să emuleze aderenţii tuturor partidelor politice.

Să urmărim şi noi exemplul străinătaţii şi al compatrioţilor noştri Saşi, în ce priveşte promovarea culturii masselor şi a bunăstării materiale a populaţiunii.

O astfel de acţiune poate conta la sprijinul tuturor oamenilor de bine.

Trebuie să o sprijinească şi diferitele noastre instituţiuni; ambele noastre biserici naţionale, prin

îndemnuri obligatoare către preoțime, autoritățile superioare școlare prin obligarea învățătorilor să țină cursuri și „Astra” noastră culturală, punând la dispoziție, cărți etc.

Se va obiecta poate, că prea este învrăjbită poporaștinea satelor noastre, pe motive politice și prea este slăbită legătura de odinioară dintre popor și conducătorii săi dela țară, decât să se poată conta la o bună reușită a cursurilor de carl amintim.

Nu credem atât de înrăiți pe țărani noștri și raporturile dintre ei și conducătorii lor atât de înveninate încât să nu se poată întâlni la o conlucrare de interes și folos obșteșc.

Cursurile serale ar putea deveni tocmai terenul neutru de ameliorare a asperităților și divergențelor dintre oameni.

Reglementarea comerțului de bancă.

Pe cum este informat ziarul „Argus” lucrările din Ministerul de Justiție pentru pregătirea proiectului de lege pentru reglementarea comerțului de bancă sunt atât de înaintate, încât proiectul va fi între primele, ce vor fi depuse în Parlament în proxima sesiune.

În timpul vacanței s'a adunat tot materialul necesar alcătuirii proiectului de lege.

Materialul odată adunat, Consiliul legislativ a fost însărcinat cu întocmirea proiectului.

Noua lege bancară nu va avea un caracter fiscal și nici nu va fi severă din punct de vedere financiar. Ea e menită să ocrotească depozitele. Se știe, de altminteri că pagubele suferite de deponenți la băncile ajunse în stare de faliment, a dat impuls alcătuirii acestui proiect.

Imediat după ce proiectul va fi gata, el va fi trimis diferitelor asociații bancare pentru ca ele să-și dea avizul. Numai după ce acestea își vor spune cuvântul, proiectul va căpăta forma definitivă.

„Asociația Băncilor Române” a primit cu o deosebită satisfacție, ideea reglementării comerțului bancar, deoarece se justifică, astfel, o cerere, făcută de asociație, cu multă vreme înainte. Asociația Băncilor Române a și alcătuit acum câțiva ani, un ante-proiect de lege, care însă n'a devenit lege.

Guvernul de atunci a renunțat la reglementarea comerțului bancar.

Asociația Băncilor va ajuta, și ea, la lucrări pentru ca, astfel, proiectul să devie lege cu o oră mai de vreme. În curând se va convoca con-

siliul Asociației. Da fi prima ședință a comitetului Asociației Băncilor după vacanță.

*

Proiectul de lege pentru reglementarea comerțului de bancă, odată votat, va fi pus în aplicare. Mai târziu, noua lege va fi introdusă în codul de comerț.

Problema argintului.

(După W. F. Spalding).

A fost o vreme când toate țările mai importante ale extremului Orient se serveau de etalonul de argint. Indiile absorbiau cantități imense de acest fel de metal; exista o deosebită predilecție pentru el în Japonia și era mult căutat în întreaga Indo-China franceză. În Java, la Singapore, în Siam, în Malacca și în Indiile orientale olandeze, tot astfel în Philippine, argintul devenise un articol de valoare.

Metalul alb dobândise o putere mondială în lumea creditului.

Dar, între timp, unul după altul, guvernele acestor teritorii întinse, pătrunse de importanța unui etalon de o valoare stabilă, au abandonat etalonul variabil, pe care îl prezenta argintul, și, sub o formă sau alta, au adoptat etalonul de aur.

Ultima țară, care a părăsit etalonul de argint a fost Indo-China franceză, iar astăzi China este singura mare țară din lume, care întrebunțează argintul ca monedă de schimb, apoi Hongkong, care în practică — dacă nu și în teorie — se servește de etalonul de argint, în așa fel, că schimbul său cu alte țări de etalonul aurului, ca și schimbul Chinei de altfel este supus la fluctuațiunile mereu variabile ale prețului metalului alb.

Dar aceasta nu este totul.

Cea mai mare parte dintre țările europene, pentru rațiuni de economie decurgând din marele războiu, fie că au redus taxa de vânzare a argintului la moneda divizionară, fie că au încetat în mod practică de a mai bate monede de argint.

Între asemenea împrejurări, care va fi viitorul acestui metal și care va fi viitorul Chinei din punct de vedere al chestiunii argintului?

Iată problema, pe care ne propunem să o limpezim.

S'a făcut propunerea în mai multe rânduri să se adopteze un etalon bimetalic, un fel de sistem de „gold exchange” în care argintul să aibă un rol — de minimă importanță, adevărat — și o monedă de argint cu o valoare uniformă; mai noui, o comisiune de experți sub președinția

profesorului american Kemmerer a pregătit un proiect de lege pentru introducerea unui etalon uniform de aur în China. Unitatea metalică de aur propusă este „Sun“-ul de 60,1866 centigrame de aur fin, având o valoare de 1 s. 7,7265 d. sterling, sau 0,40 Dolari de ai Statelor Unite.

Rațiunea pentru care s'a făcut alegerea acestei unități este, că ea reprezintă valoarea în aur a Dolarului de argint, care circulă astăzi în China, adică a Dolarului Juan Shih Kai, care conține 90% argint fin, și care cântărește 23,977.5048 grame argint curat.

Critica ce i se face propunerii dlui M. Kemmerer, având în vedere părerea aceloră, cari au o îndelungată experiență în afacerile chineze, se bazează pe faptul, că numitul domn nu a ținut cont îndeajuns de dragostea tradițională a Chinezilor față de argint. Această predilecție pentru metalul alb există deja de secol, cu toate inconvenientele constante, pe care le prezintă etalonul de argint, și va fi foarte greu, dacă nu chiar imposibil de a-l face să dispară din China.

Este curios faptul, că propunerile pentru restaurația monetei chinezești au coincident întotdeauna cu o depreciere a prețului argintului.

Situația actuală este următoarea: Argintul a atins recordul în căderea sa, și, cum veniturile guvernului chinez se compun aproape în mod exclusiv din argint, iar o parte considerabilă a plășilor trebuie făcută în aur, inconvenientele etalonului de argint sunt evidente.

În decursul anilor dinaintea lui 1914, valoarea metalului a urmat o depreciere aproape continuă, iar în 1913, după îndelungate și dificile negociațiuni între experți britanici, francezi și americani, a fost pregătit un proiect pentru emisiunea unui împrumut de restaurare monetară, care trebuia să ajute pe Chinezi a-și așeza un sistem monetar pe baze mai solide. Marele războiu a pus cruce acestui lucru, propunerile de restaurare au fost amânate și, în sfârșit, abandonate.

În felul acesta argintul a fost lăsat să-și atingă în voie cursul adevărat.

În urma acestor fapte, fluctuațiunile prețului argintului și ale schimbului au fost extrem de violente în China și în Hongkong.

În luna August 1914 prețul cel mai scăzut al argintului a fost de 23, ³/₄ d. pentru o uncie standard; dar, odată cu războiul, argintul și-a regăsit din nou prețul și și-a recăpătat și importanța internațională.

Cererea argintului în lumea întreagă era de așa măsură, că prețul său s'a ridicat în mod rapid, antrenând în acelaș timp schimbul chinezesc la un nivel foarte urcat, ceea ce a avut ca urmare o mare prosperitate pentru această țară.

Cererea celorlalte națiuni era egal de importantă și, în decursul mai multor ani din timpul războiului, a fost necesar să se controleze prețul argintului în America și în Anglia. Aceste două țări aveau în mâinile lor sursele de argint și puteau fixa prețul acestuia; toți cei cari făceau uz de acest metal erau obligați să plătească un preț fixat, sau să se lipsească de el, ceea ce nu era tocmai ușor, deoarece unii aveau mare nevoie de argint.

Dar ultimele măsuri de control au fost abolite în luna lui Maiu 1919 și, din nou prețurile au început să se urce, într'un tempo cât se poate de rapid.

În 1918, prețul mijlociu al argintului era de de 47—9/16 d. pe uncie standard; dar la sfârșitul anului 1919 prețul acestuia s'a urcat la 79—1/8 d., prețul mijlociu al anului era deci de 57—1/16 d. pentru o uncie standard.

Această augmentare de valoare a argintului a continuat până și-a atins punctul culminant în Februarie 1920, când prețul argintului a atins 89 ¹/₂ d. de o uncie standard; Dolarul de Hongkong valora 6 s/3 d., iar Dolarul de Shanghai 9 s/3 d.

După acestea, din cauza unor numeroase motive, pe cari le vom înșira mai jos, prețul argintului a înregistrat fluctuațiuni excesive; acesta a scăzut în mod continuu și a antrenat în mișcarea sa și schimbul chinezesc. Trebuie să adăugăm, că argintul este elementul variabil în toate țările cari au etalonul în acest metal, cum este bunăoară China; și, deoarece prețul schimbului exprimă o proporție între două valori, aurul și argintul, deoarece prețul uneia dintre aceste două valori este invariabil, fix, iar a celeilalte variabil, urmează, că prețul schimbului cu China este în mod intim legat și subordonat tuturor fluctuațiunilor, pe cari le înregistrează cursul argintului.

Prețul cel mai scăzut, pe care l-a atins vre-o dată acest metal a fost cotelat în Martie 1930, când uncia standard valora pe piața Londrei 18 ¹/₂ d. În acelaș timp, Dolarul de Hongkong valora 1 s/6 d. iar cel de Shanghai 1 s/11 d. Înainte; cursul cel mai jos cotelat a fost de 21—11/16 d. pentru o uncie standard, și anume în luna Ianuarie a anului 1903.

Mai multe motive a concurat să dea o explicație acestei depreciere fără precedent a cursului argintului. Dar, noi putem afirma dela început, că părerea care spune, că turburările din China și prăbușirea consecutivă a comerțului chinezesc în raport cu restul lumii ar fi putut influența în mod defavorabil piața acestui metal, este cu totul lipsită de temet și nu poate fi luată în considerare. De fapt, cumpărările de argint din partea Chinei în ultimul an, au bătut orice record de

până acum, cu toate că în mod firesc, aceste cumpărături se puteau face mult mai favorabil, pe lângă mai multe avantagii, dacă situația acestei țări era mai puțin turburată.

Cauza cea dintâi a deprecierii prețului argintului este influența inexorabilă a legii economice numită legea cererii și a ofertei și, fără nici o îndoială, căderea prețului acestui metal se datorește în realitate supraproducției argintului.

Înainte de 1914, a intervenit un fapt, care denotă o retrogradare în materie de producție și, dacă războiul nu ar fi izbucnit, extracțiunea argintului în principalele mine ale lumii ar fi scăzut în mod considerabil. Acest fapt este, că multe mine cunoscute sub numele de mine regulate, va să zică minele din Mexic și din Statele Unite, cari produceau numai argint, au fost închise, iar extracțiunea argintului se făcea numai ca un subprodus al aramei și al plumbului.

Augmentarea cererii, cauzată de război, a dat argintului un plus absolut necesar și a readus minelor de argint iarăși vechea activitate.

Minele, cărora înainte extracțiunea argintului nu le aducea vre-un beneficiu mai însemnat, au fost redeschise, astfel că minele regulate din toate părțile au început să arunce pe piață metalul alb.

Până în ultimul timp producțiunea a urmat cu perseverență, fără considerare la puterea de absorbțiune a lumii.

În 1929, randamentul minelor mexicane, singur, s'a ridicat la 113,514.000 uncii standard, în vreme ce minele din Statele Unite au dat un randament de cea 66 milioane uncii. Celelalte țări au extras cea 96.800.000 uncii standard.

Concentrațiuni bancare.

Cea mai mare bancă din lume.

În Statele Unite au fuzionat trei bănci mari: Chase National Bank, Equitable Trust Co. și Interstate Trust Company. Acesta este evenimentul cel mai important în viața bancară internațională, deoarece prin această fuziune s'a creat banca cea mai mare din lume.

Cifrele jos indicate ne vor arăta intrucât norma bună are drept la această numire. Din bilanțul încheiat per 31 Decembrie 1929 vedem că totatul activelor băncilor Chasei National Bank și Equitable Trust (fără activele lui Interstate Bank cari se ridică la 65 mil. dolari) ating cifra de 2,729 milioane Dolari, (scot 1,439 mil., titluri 308 mil., capital și rezerve 355 mil.)

Cu resurse de cea 2,8 miliarde Dolari noua grupare, care se numește Chase National Bank,

ocupă locul întâi între cele mai mari bănci din lume.

Mișcarea de concentrațiune bancară care a câștigat mult teren în Statele Unite, asigură astăzi băncilor mari din New-York, întâietatea mondială, care mai înainte o aveau cele cinci mari bănci „big five” engleze.

Este interesant să arătăm și schimbările cari s'au produs în decurs de 6 luni la băncile principale din America:

Oct. 1929	Disponibil propriu și depozite
National City Bank	2,386
Garanty Trust	1.556
Chase National	1.490
Continental Illinois	1.080
Equitable Trust	950
<i>Aprilie 1930.</i>	
Chase National Bank	2.730
National City	2.300
Guaranty Trust	2.000
Continental-Illinois	1.080
Central-Union Trust	700

Fuzionarea aceasta arată legăturile de interese pe cari până acuma nu le cunoșteau decât puțini înșiși din Wall Street.

Se presupunea până acuma, că Banca Morgan este de aproape interesată la Chase National Bank. Fuziunea cu Equitable Trust care se află în mâinile lui John D. Rockefeller senior și junior, a arătat că J. P. Morgan nu este cu mult interesat la Chase National și aici cei doi Rockefeller au cea mai mare influență.

De altă parte se crede că Rockefeller este interesat și la National City Bank. Cu ocaziunea fuziunii s'a constatat că Rockefeller, înainte cu câțiva ani a cedat altora acțiunile dela Național City. Singurii interesați în această bancă sunt Percy A. Rockefeller și urmașii lui William Rockefeller.

Nu se știe însă cine a cumpărat acțiunile National City Bank dela John D. Rockefeller. S'a afirmat că după fuziune Percy A. Rockefeller și-a urcat considerabil participațiunea la National City Bank. Sigură este însă știrea că în curând vor fuziona National City Bank și Bank of Manhattan Company, care este controlată de Acceptance Bank și Banca germană Warburg.

Acuma se pune întrebarea, ce va face Banca Morgan? Prin Guaranty Trust ea este deocamdată în deajuns reprezentată în această fuziune. Dacă însă noule fuziuni între National City Bank, Bank of Manhattan și Irving ori Chemical National Bank se vor realiza, nu mai este proporție între

grupul Morgan și celelalte. Deaceia unii „auto-rizați” din Wall Street afirmă că în curând se va înființa o nouă bancă mare pe acțiuni, la care va participa capitalul Morgan în întregime.

D.

Despre venit în general.

Noțiunea și categoriile lui. — Venitul național. — Stabilirea lui. — Diverse metode de stabilizare a venitului.

Studiul dlui Dem. N. Iordan.

În „Buletinul Institutului economic românesc” (Nrul 7—8) dl Dem. N. Iordan publică un articol foarte interesant și instructiv asupra venitului nostru național și în legătură cu acesta se ocupă îndeaproape cu noțiunea și categoriile venitului în general.

Venitul, după definiția autorului amintit, îl constituie, pentru individ, suma valorilor economice, cari îl revin în mod regulat într-o perioadă de timp anumită sub forma încasărilor și după ce s'au scăzut din acestea cheltuielile necesare producerii venitului respectiv.

Evident între noțiunea venitului și între noțiunea averii este o mare deosebire.

Noțiunea venitului presupune, după unii autori, un flux continuu de bunuri și servicii, un flux periodic regulat, totuși această părere nu acoperă îndeajuns noțiunea venitului, întrucât există și bunuri, cari nu revin în mod periodic și regulat (succesiunile, câștigurile de loterie), totuși aceste bunuri constituiesc în mod indiscutabil venituri pentru indivizii respectivi.

Noțiunea averii presupune întotdeauna un venit, o avere fără venituri, sau fără perspectivă de venituri pentru viitor măcar, nu se poate concepe. În această ordine de idei venitul poate fi numit o emanațiune a averii.

Averea este o acumulare de bunuri (venituri din trecut), producătoare de venit. Dar nu întotdeauna această definițiune acoperă adevărul, căci averea nu o constituie numai o sumă de venituri acumulate, ci averea este orice bun, imaterial chiar, care poate fi dobândit nu numai prin acumulare, ci printr'un fapt care poate fi chiar și independent de voința omenească (talentul bunăoară), dar care totuși, produce venituri.

Cari sunt sursele veniturilor?

1. Activitatea profesională individuală. Acesta este cazul cel mai frecvent. Venitul în acest caz se numește salar, onorar, retribuțiune etc. Dar venitul rezultat din activitate profesională individuală îl realizează și vânzarea bunurilor produse prin propria industrie (agricultori, meseriași).

2. Plasamentul averii în vederea unei producțiuni de bunuri și servicii. Din această categorie fac parte dobânzile rentierului, cupoanele, dividendele, beneficiile comerciale, chirii, arânda etc.

3. Venituri ocazionale obținute cu titlu gratuit, ca de ex. donațiunile, bursele, lozurile eșite la sorși etc.

În ceea ce privește aspectele sub cari se prezintă venitul, ele se pot împărți în următoarele categorii:

- a) Venit nominal, sau bănesc,
- b) Venit exprimat în putere de achiziție,
- c) Venit real.

Venitul nominal sau venitul contabil.

Venitul nominal îl formează pentru individ suma încasărilor nete, iar pentru întreprindere contravaloarea bunurilor sau serviciilor produse.

Există încasări active și încasări neutre.

Încasările active sunt acelea, cari reprezintă o creștere reală a puterii de achiziție.

Încasările neutre nu măresc puterea de achiziție. Încasări neutre pot fi numite bunăoară deplasările de fonduri dela un cont la altul. De ex. încasarea unei creanțe.

Încasările active sunt acelea cari dau suma venitului.

Încasările neutre nu fac parte din venit.

Critica ce se face acestui fel de a privi venitul se bazează pe următoarele:

1. Venitul nominal nu ține seama decât de veniturile cari se realizează sub formă de bani. Veniturile în natură sunt cu totul neglijate.

2. La stabilirea venitului nominal nu se ține seama de variațiunile puterii de achiziție a banului.

Venitul ca putere de achiziție.

Venitul ca putere de achiziție îl constituie suma valorilor economice (mărfuri sau servicii) obținute de individ în schimb, sau ca preț al bunurilor, pe cari le dă în folosința altora efortul său. El este egal cu creșterea netă în putere de achiziție, revenind într-o perioadă economică dată, ¹⁾ unui individ, întreprinderi etc.

Care este deosebirea între venitul nominal și venitul ca putere de achiziție?

Venitul nominal este un venit bănesc, la venitul nominal se consideră venit numai bunurile cari pot fi transformate în bani, pe când noțiunea venitului ca putere de achiziție e mult mai cuprinzătoare.

Venitul ca putere de achiziție cuprinde și venitul în natură cum este bunăoară chiria, pe care nu o plătește proprietarul de casă, produsele proprii pe cari le consumă agricultorul bunăoară.

¹⁾ În multe cazuri transformarea venitului nominal în venit „putere de achiziție” se rezumă în convertirea venitului bănesc (nu venitul exprimat în bani) în bunurile, cari au servit la constituirea lui. Nu există totuși o echivalență perfectă între aceste două concepte. Se poate întâmpla ca un acelaș bun să aibă o valoare în bani cu mult mai mare, la două momente diferite. S'ar părea, că diferența obținută prin vânzarea lui constituie un beneficiu. Dacă însă în acelaș interval valoarea tuturor celorlalte bunuri a crescut într-o proporție mai mare, acest beneficiu va fi fictiv, deoarece nu coincide cu o creștere reală a puterii de achiziție (Nota dlui Iordan).

Venitul real.

Noțiunea venitului real ne-o dă Wilford Isball King ¹⁾.

Denitul real îl constituie suma satisfacțiunilor obținute prin consumația de bunuri și servicii, într'o perioadă de timp dată.

Venitul real nu poate fi aplicat decât individului.

Venitul real se realizează în momentul consumațiunii.

Consumațiunea este de două feluri: consumațiune imediată și consumațiune deviată, sau amânată. Consumațiunea amânată se mai numește și economie.

Venitul, după teoria venitului real, este egal cu consumația propriu zisă plus consumația amânată (economii), într'o perioadă anumită de timp.

Dupăce autorul a făcut aceste distincțiuni, trece la scopul adevărat al studiului său: Venitul național.

Venitul național.

Acesta îl formează totalitatea, bunurilor economice produse prin eforturile populațiunii unui stat într'un interval anumit, și se compune din:

1. Venitul privat, care la rândul lui se poate descompune astfel:

a) venitul individual,

b) venitul colectiv, venitul întreprinderilor, societăților anonime și a celorlalte corporațiuni de drept privat.

2. Venitul întreprinderilor economice ale colectivităților de drept public, adică veniturile întreprinderilor exploatare de Stat, județ, comună etc.

(Continuare în numărul viitor).

CRONICA.

Retragerea din circulațiune a bacnotelor à Lei 20 și Lei 5. Banca Națională a României aduce la cunoștința publicului că termenul pentru retragerea din circulațiune a bacnotelor à Lei 20 și Lei 5 a fost din nou *prolongit până la 1 Noiembrie a. c.*

*

Intervenția statului în raporturile dintre debitori și creditori. Unele ziare din capitală au scris, nu de mult, că statul ar avea intenția să se amestece, prin măsuri excepționale, în raporturile dintre debitori și creditori.

Știrea a alarmat lumea creditorilor și a deșteptat speranțe neîntemeiate și nerealizabile la debitori.

Acum știrea este desmințită.

Ministerul de finanțe a făcut reprezentanților pressei, următoarele declarațiuni:

„Dau cea mai categorică desmințire svonurilor tendențioase răspândite și exploatare de unele ziare, după care guvernul s'ar gândi să intervie prin măsuri excepționale și obligatorii în raporturile dintre creditori și debitori.

Guvernul urmărește în adevăr, în interesul general al gospodăriei naționale, asanarea datoriilor agricole și reducerea dobânzilor uzurare.

Soluțiile propuse de dânsul nu vor produce însă nici o perturbare în raporturile de drept și se vor ține în limitele firești ale vieții noastre economice.

În ce privește svonurile despre o expropriere a capitalului sau a ridicării depozitelor din bănci, acestea sunt fantezii ridicole, cari nu merită nici o desmințire.

*

Noul cod de comerț proiectul cărui, după lucrările comisiei internaționale dela Geneva s'a predat spre recercetare Consiliului legislativ pentru a fi pus în concordanță cu principiile adoptate la Geneva, se crede că va putea fi votat încă în viitoarea sesiune parlamentară.

Ante-proiectul va fi trimis spre studiere și opiniare cercurilor interesate, organizațiilor profesionale, Camerelor de comerț, Universităților și Tribunalelelor.

*

Adoptarea etalonului aur în Elveția. În urma modificării legii Băncii Naționale, Elveția a restabilit cu începere dela 1 Aprilie 1930, sistemul monetar sub regimul etalonului aur. Biletele de bancă sunt în orice timp rambursabile de către Banca Națională în monete aur sau devize aur.

Numai monetele aur în piese de 10, 20 și 100 franci au putere de circulație nelimitată la plăți. Particularii sunt obligați să accepte plățile în monete de argint numai până la 100 franci și în nichel numai până la 2 franci. Cassele publice sunt din contră obligate să accepte nelimitat plățile în monetele divizionare. Pe când ori și cine este liber să-și ducă aurul la monetăria statului pentru a fi se bate monete de aur la tariful de 3.444 franci elvețieni pentru 1 kgr. aur fin, numai guvernul are dreptul să comande baterea monetelor de argint, nichel sau cupru. Grație acestei legi biletele de bancă actualmente în circulație au absolută valoare aur.

*

Conferința statelor agrare la București. La 14 crt. se întrunesc la București, delegații statelor, cari au participat la conferința agrară din Darșovia.

Se vor examina cele obținute la Geneva, precum și proiectele de convenții întocmite între timp de către comisiile speciale tehnice.

¹⁾ W. Isball King: Wealth and Income of the People U. S. A. New-York 1923 pag. 108 și urm.

Cursul Valorilor la București

2 Octombrie 1930.

EFECTE

	Dob. anuală	Cursul
Rentă 1913 original	4 ¹ / ₂	110—115
Rentă 1913 duplicate	4 ¹ / ₂	68—70
Scris Rurale	5	45 ¹ / ₄ —45 ¹ / ₂
Scris Urb. București	5	45—45 ¹ / ₂
Scris Urb. Iași	5	42—42 ¹ / ₄
Comuna București	4	46—48
Comuna București	5 ⁰ / ₁₀	54—54 ¹ / ₂
Imprumutul Național 1916	5	63—63 ¹ / ₂
Imprumutul Unirii 1919	—	59—59 ¹ / ₄
Imprumutul Refacerii 1920	5	57—57 ¹ / ₂
Renta împrumutării	5	47 ¹ / ₂ —48
„ 1903 original	5 ⁰ / ₁₀	80—85
„ 1903 duplicate	5 ⁰ / ₁₀	68—72

BĂNCI

	Val. nom.	Cursul
Banca Națională	500	6325—6350
Marmorosch Blank & Cie ex. cup.	500	715—730
Românească ex. cup.	500	640—650
„ pui ex. cup.	500	615—620
De Scont ex. cup.	500	190—200
Comerc. Română ex. cup.	500	720—750
Credit Român ex. cup.	500	675—685
Generală ex. cup.	500	360—370
Viticola ex. cup.	500	190—200
Comerț Craiova ex. cup.	500	615—620
Com. Ital. și Rom.	500	775—800
Albina Sibiu ex. cup.	500	750—760
Carpaților	500	370—380

ASIGURĂRI

Dacia-România ex. cup.	2000	4475—4500
Națională	500	685—700
Generală	500	1550—1600
Agricola ex. cup.	500	770—800
Steaua României	500	1200—1250
Prevederea	200	1040—1050
Soc. Urania	1000	2200—2300

PETROLIFERE

Steaua Română	500	480—490
Astra Română optate	500	720—730
Speranța opt. ex. cup.	500	550—600
Speranța pui ex. cup.	500	300—325

Petrol Blok	500	175—180
Petrolul Rom. opt.	500	190—200
Petrolul Rom. (pui)	500	30—40
I. R. D. P. opt.	500	135—140
Concordia	250	640—660
Creditul Minier opt. ex. cup.	500	320—325

DIFERITE SOCIETĂȚI

	Val. nom.	Cursul
Reșița	500	350—360
C. Tramv. Buc.	500	810—825
Govora-Călimănești purtător	200	140—150
Govora-Călimănești nom.	200	140—150
Cartea Românească ex. cup.	500	300—305
Creditul Technic purt.	500	385—390
Creditul Technic nom.	500	380—390
Letea opt. ex. cup.	500	450—460
Clădirea Românească opt. ex. c.	500	380—390
Mica ex. cup.	500	420—425
Carpatina	500	760—780
Credit Industrial ex. cup.	1000	445—450

MONEDE EFECTIVE

Dolari	167.80—168.10
Sterline	815—818—
Lirete	8.75—8.80—
Cor. cehe	4.94—4.98
Franci francezi	6.60—6.68
Franci belgieni	4.66—4.70
Franci elvețieni	32.65—32.80
Mărci germane	39.80—40—
Zlofi	18.50—18.75
Șilingi austr.	23.75—23.80
Pengő	29.40—29.60
Dinari	2.95—2.98
Leva	1.21—1.25
Drachme	2.19—2.25
Lire otomane	79.00—80—
Napoleon	661—665—

Depozitul mașinilor de scris
„REMINGTON“
 „DACIA TRAIANĂ“, SIBIU.

Tot aici se mai află:

Scala despre timbrele de 0.132% și de imp.
 proporțional de 1.32%. Prețul Lei 20.—